

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/90/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7611214112
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7611214112.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Borisa Brondoša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu R. L., nar. XX.X.XXXX, bytom E., M. XX, právne zastúpeného JUDr. Michalom Bečarikom, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Letná 37, proti žalovanému Detektívna informačná služba, s.r.o., Námestie Ľudovíta Štúra 1, Žilina, IČO: 36 385 832, právne zastúpenému JUDr. Annou Mozolíkovou, advokátkou so sídlom Čadca, Palárikova 1449, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 1. októbra 2019, č. k. 5C/77/2011-481

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.
- II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému 100 % trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo "prvoinštančný súd") napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie náhrady škody v sume 218,83 eura s príslušenstvom a príslušenstva zostávajúcej časti uplatnenej náhrady škody zastavil, vo zvyšnej časti žalobu o nároku na náhradu škody zamietol a priznal žalovanému proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 18,74% trov konania.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku žalobca pôvodne domáhal určenia neplatnosti výpovede z 24. novembra 2008 a náhrady škody mu tým spôsobenej. Konanie súd viedol pôvodne pod sp. zn. 5C/35/2009. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 6. mája 2010, č. k. 5C/35/2009-94 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 26. júla 2011, č. k. 3Co/82/2011-136, právoplatným 10. augusta 2011, bolo určené, že výpoveď z 24. novembra 2008 daná žalobcovi žalovaným podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je neplatná. Doplňujúcim rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 11. februára 2011, č. k. 5C 35/2009-125, právoplatným 15. februára 2011, bol návrh žalobcu na náhradu škody vylúčený na samostatné konanie. Predmetom konania zostal nárok na náhradu škody plynúci z neplatného skončenia pracovného pomeru žalobcu u žalovaného, konkrétne výpovede z 24. novembra 2008, danej žalobcovi žalovaným, o ktorej neplatnosti právoplatne rozhodol súd dňom 10. augusta 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/35/2009. Žalobca po pripustení zmeny žaloby požadoval v tejto časti nárok na náhradu škody vo výške 2.883,89 eura, ktorú škodu tvoria nevyplatené nemocenské dávky v období od 21.9.2009 do 18.10.2009 v sume 311,57 eura (za 28 dní práceneschopnosti) a v období od 7.1.2010 do 19.08.2010 v sume 2.572,31 eura (za 225 dní práceneschopnosti). Žalobca si zároveň uplatnil aj úroky z omeškania z požadovanej sumy, a to od 11.8.2011 (od právoplatnosti určenia neplatnosti výpovede) do zaplatenia. Na pojednávaní konanom dňa 1.10.2019 žalobca vzal žalobu späť v časti náhrady škody v sume 218,83 eura (náhrady škody za obdobie od 7.1.2010 do 1.2.2010) a tiež v časti príslušenstva celkovo uplatnenej náhrady škody (úrokov z omeškania).

3. Žalobca v tejto časti skutkovo vystaval žalobu na tvrdení, že ho žalovaný ako zamestnanca odhlásil z nemocenského poistenia dňa 28.2.2009, neplatil za neho nemocenské poistenie, pričom odhlásením zo Sociálnej poisťovne mu žalovaný spôsobil škodu spočívajúcu v nevyplatených nemocenských dávkach, ktorá je podložená listinnými dôkazmi, najmä odhláškou a jej stornom, ku ktorému došlo až po právoplatnosti rozhodnutia súdu o neplatnosti výpovede.

4. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vyšiel z takto tvrdeného skutkového stavu, pričom na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 252d a § 192 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj iba ako „Zákonník práce“), § 2, § 293bh, § 293 bs ods. 1, § 13 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), § 20 ods. 1, § 33 ods. 1, § 34 ods. 1, ods. 4, § 109 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej aj iba ako „Zákon o sociálnom poistení“) v znení účinnom do 31.12.2010, z ktorých vyvodil záver o nedôvodnosti žaloby, keď skúmal otázku naplnenia predpokladov vzniku nároku zo zodpovednosti za škodu na strane zamestnávateľa, ktorá (škoda) mala byť žalobcovi spôsobená tým, že mu za obdobie jeho dočasnej práceneschopnosti od 21.9.2009 do 18.10.2009 a od 1.2.2010 (správne od 2.2.2010) do 19.8.2010 neboli vyplatené nemocenské dávky z dôvodu, že žalovaný ho dňa 28.2.2009, po tom, čo mu dňa 24.11.2008 dal výpoveď, odhlásil zo Sociálnej poisťovne a neplatil za neho poistné. Vykonaným dokazovaním mal nesporne preukázané, že žalobca bol uznaný za dočasne práceneschopného v období od 12.11.2008 do 18.10.2009 a následne aj v období od 7.1.2010 do 19.8.2010, ktoré (obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti) spadajú do obdobia nemocenského poistenia žalobcu z dôvodu pracovného vzťahu so žalovaným, ktorý skončil dohodou ku dňu 31.8.2011, keďže výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 24.11.2008 určil súd za neplatnú. Konštatoval, že podmienkou vzniku nároku na nemocenské dávky a ich výplatu je (okrem iného) podanie žiadosti o priznanie alebo vyplácanie tejto dávky, na ktorú nasleduje rozhodnutie Sociálnej poisťovne vydané v správnom konaní (tzv. dávkové konanie), pričom vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku za obdobie od 21.9.2009 do 18.10.2009 (v rámci dočasnej práceneschopnosti žalobcu trvajúcej od 12.11.2008 do 18.10.2009) mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalobca si nárok na nemocenské uplatnil nie ako zamestnanec žalovaného, ktorého o tejto dočasnej pracovnej neschopnosti ani neinformoval, ale ako zamestnanec spoločnosti ARGUS, spol. s r.o., ako aj to, že za obdobie od 21.9.2009 do 18.10.2009 žalobca nemal nárok na nemocenské z dôvodu skončenia podporného obdobia, do ktorého boli započítané aj obdobia predchádzajúcich dočasných pracovných neschopností spadajúcich do obdobia 52 týždňov pred vznikom posudzovanej dočasnej práceneschopnosti. V súvislosti so žalobcom uplatneným nárokom na náhradu škody za obdobie od 1.2.2010 do 19.8.2010 (v rámci dočasnej práceneschopnosti žalobcu trvajúcej od 7.1.2010 do 19.8.2010) bolo podľa prvoinštančného súdu preukázané (uvedené skutočnosti žalobca v konaní ani netvrdil), že žalobca ku dňu 10.1.2013 nedoručil Sociálnej poisťovni žiadosť o nemocenské. Uzavrel, že nevyplatenie nemocenského žalobcovi za obdobie od 21.9.2009 do 18.10.2009, ani za obdobie od 1.2.2010 do 19.8.2010, nie je v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného, z ktorého dôvodu žalobcovi nárok zo zodpovednosti za škodu voči žalovanému nevznikol, pričom protiprávnym konaním zamestnávateľa nemôže byť samotné odhlásenie žalobcu žalovaným zo Sociálnej poisťovne a neplatenie poistného, a to aj vzhľadom na zákonnú úpravu, keď v zmysle ustanovenia § 109 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nárok na nemocenskú dávku zamestnanca nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poistné na nemocenské poistenie, keďže tento zákon umožňuje pri určení výšky nemocenskej dávky vychádzať z pravdepodobného vymeriavacieho základu a podobne. Dôvod v zamietnutí žaloby v časti uplatneného nároku na náhradu škody spočívajúcej v nevyplatení nemocenského za obdobie od 1.2.2010 do 19.8.2010 videl aj v premičaní tohto nároku v dôsledku uplynutia subjektívnej dvojročnej lehoty podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Napokon rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP a § 256 ods. 1 CSP pomerným procesným úspechom žalovaného v spore.

5. Proti výrokom II. a III. tohto rozsudku podal žalobca odvolanie s návrhom, aby ich odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní zotrval na svojich tvrdeniach v konaní, pričom sa nestotožňuje s konštatovaním súdu, že nepreukázal protiprávne konanie na strane žalovaného ako jeden zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu, ktoré (protiprávne konanie) podľa žalobcu súvisí s daním neplatnej výpovede žalovaným, nerešpektovaním písomnej žiadosti žalobcu o ďalšie pridelenie práce, následnom odhlásení žalobcu žalovaným zo Sociálnej poisťovne a neplatením odvodov za žalobcu, a ktoré (protiprávne konanie) je v príčinnej súvislosti so vznikom škody na majetku žalobcu, ktorá spočíva v nemožnosti si uplatnenia výplaty nemocenských

dávok resp. ich nevyplatenie. Protiprávnosť odhlásenia žalobcu zo Sociálnej poisťovne vychádza z protiprávneho konania žalovaného - neplatnej výpovede a nerešpektovania písomnej žiadosti žalobcu o ďalšie pridelenie práce. Namietal záver súdu prvej inštancie, že žalovaný nemal vedomosť o jeho práceneschopnosti, ktorú skutočnosť uviedol na pojednávaní v marci 2009 a následne ju aj písomne oznámil žalovanému po právoplatnosti rozhodnutia o určení neplatnosti výpovede danej mu zo strany žalovaného. Uviedol, že odmietnutie pridelenia práce a jeho odhlásenie ako zamestnanca žalovaného zo Sociálnej poisťovne malo za následok aj to, že ošetrojúca lekárka nemohla vpísať do potvrdenia o jeho práceneschopnosti ako zamestnávateľa žalovaného, pričom uvedené (uviesť do potvrdenia o práceneschopnosti žalovaného ako zamestnávateľa) Sociálna poisťovňa, pob. Žilina aj z dôvodu ovplyvňovania zo strany žalovaného odmietla a urobila tak až v priebehu roka 2019. V tejto súvislosti odvolateľ napáda pravdivosť tvrdení Sociálnej poisťovne, pob. Žilina uvedených v jej liste z 10.1.2013, podľa ktorých bol od 1.12.2004 do 31.8.2011 prihlásený ako zamestnanec u žalovaného na dohodu, keďže z dokladov v spise je zrejmé, že výkazy týkajúce sa pracovnoprávneho vzťahu medzi stranami tohto konania boli opakovane opravované dokonca pozmeňované (falšované), čo potvrdilo aj preverovanie zo strany Generálnej prokuratúry SR, pričom mal súd už skôr za preukázané, že žalovaný odhlásil žalobcu zo Sociálnej poisťovne k 28.02.2009. Odvolateľ v tejto súvislosti uviedol, že z dôvodu tohto nezákonného konania Sociálnej poisťovne si nemohol u nej uplatniť správnu výšku náhrady mzdy, resp. škody. Obsah ďalšieho listu Sociálnej poisťovne, pob. Žilina z 11.7.2013 potvrdzuje skutočnosti tvrdené odvolateľom a síce, že bez ohľadu na to, či si uplatnil resp. neuplatnil výplatu nemocenského v Sociálnej poisťovni, táto z dôvodu vyššie uvedeného protiprávneho konania žalovaného (neplatná výpoveď, nepridelenie práce, odhlásenie zo Sociálnej poisťovne) nebola schopná vypočítať ani informatívne sumu nemocenského, na ktoré by žalobcovi vznikol nárok, ak by si ho bol včas uplatnil. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vytýkajúcimi nesprávne právne posúdenie veci, žalobca podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 CSP viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

6. Žalovaný sa vo vyjadrení k odvolaniu v zásade stotožnil so skutkovými zisteniami a so spôsobom právneho posúdenia vecí súdom prvej inštancie, keď uviedol, že žalobca nepreukázal, že odhlásenie zo Sociálnej poisťovne je porušením právnej povinnosti, s ktorým by bola v príčinnej súvislosti nejaká škoda vzniknutá v majetkovej sfére žalobcu, resp. že je vôbec odhlásenie zo Sociálnej poisťovne žalovaným porušením akejkolvek právnej povinnosti zamestnávateľa, keďže tento tým, že odhlásil žalobcu zo Sociálnej poisťovne, len konal v súlade so zákonom. Naopak, žalobca si nespĺnil svoju povinnosť oznámiť dôležité skutočnosti žalovanému, keďže s ním nekomunikoval. Poukázal ďalej na to, že žalobca nepreukázal ani druhý predpoklad pre priznanie nároku na náhradu škody a to vznik škody, z dôvodu, že na dávky sociálneho poistenia je daný nárok v zmysle predpisov o sociálnom poistení a priznáva ich v správnom konaní príslušný správny orgán (Sociálna poisťovňa) po splnení všetkých predpísaných zákonných podmienok. Žalobca však preukázateľne nepožiadaval o ich priznanie vo vzťahu k žalovanému. Hypotézy žalobcu o prípadnom nepriznaní dávok nie sú relevantnou skutočnosťou pre zrušenie alebo zmenu napadnutého rozsudku. Vytkol žalobcovi, že takýto nárok vo vzťahu k žalovanému neobstojí, ak si ho ani neuplatnil v správnom konaní, v ktorom sa priznáva. Uviedol, že prípadné nepriznanie nemocenských dávok Sociálnou poisťovňou mohol riešiť príslušnými opravnými prostriedkami v správnom konaní, preto sa nemôže domáhať sekundárne náhrady škody, ak sa primárne nedomáhal dávok, ktoré teraz žiada nahradiť ako škodu, pretože ich nedostal. Žalovaný vzhľadom na skutkový stav a právny stav nemôže zodpovedať za to, či žalobcovi boli nemocenské dávky vyplatené zo strany Sociálnej poisťovne. Skutočnosť, že žalobcovi nebola vyplatená nemocenská dávka, si žalobca zaviniť sám aj tým, že nepredložil zamestnávateľovi potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, ktoré zamestnávateľ následne posielal Sociálnej poisťovni, ktorá (a nie zamestnávateľ) v rozhodnom čase vyplácala nemocenské dávky. Navyše bol žalobca v rozhodnom čase evidovaný na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny, na základe čoho poberal dávky, ktoré však nemôžu byť vyplácané súbežne s

nemocenskou dávkou. Ďalej poukázal na to, že žalobca nepreukázal ani výšku tvrdenej škody a namietal premlčanie nároku žalobcu.

7. Žalobca v odvolacej replike zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a dospel k záveru, že nie je (odvolanie) dôvodné. Tento rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 13.10.2021 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu, pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP v odôvodnení ťažiskovo konštatuje, že dôvody, na ktorých podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje za vecne správne (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá CSP). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalobcu v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP), odvolací súd dodáva:

10. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne, to znamená musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne, lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 191 CSP.

11. Rozsudku súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani to, že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193, § 194, § 205 CSP, alebo že by súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo že by použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Súdu prvej inštancie v tomto smere nie je možné vytknúť žiadne pochybenie, a preto nie je ani dôvod na polemizovanie s jeho skutkovými závermi.

12. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnym predpisom ide vtedy, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

13. Súd prvej inštancie na zistený a daný skutkový stav použil správny predpis, správne ho aj vyložil a aplikoval, to znamená, z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní žalobcu. Odvolací súd na skutkové zistenia a právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie odkazuje, rovnako ako i na správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody napadnutého rozsudku vo veci samej, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

14. Žalobca svojimi odvolacími námietkami ťažiskovo nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť posúdenia otázky splnenia zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti zamestnávateľa za škodu v zmysle ust. § 192 a nasl. Zákonníka práce, a to porušenia právnych povinností žalovaným, resp. jeho úmyselného konania proti dobrým mravom a príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody. Jeho odlišné nazeranie na vyššie uvedené otázky je vystavané na presvedčení, že protiprávnymi úkonmi, resp. konaním žalovaného bolo to, že tento mu dal neplatnú výpoveď z pracovného pomeru, pričom následne nereflektoval na jeho žiadosť o priradenie ďalšej práce, odhlásil ho zo Sociálnej poisťovne a neplatil za neho odvody a v príčinnej súvislosti s týmto mu vznikla škoda na jeho majetku v podobe nevyplatených nemocenských dávok. Táto jeho predstava, ale nie je správna.

15. Súd prvej inštancie sa dostatočne a presvedčivo vysporiadal s týmito tvrdeniami žalobcu a tiež zrozumiteľným, presvedčivým a dostatočne odôvodneným spôsobom formuloval záver o nepreukázaní splnenia základných predpokladov zodpovednosti za škodu, a to protiprávneho konania na strane žalovaného (porušenia právnych povinností žalovaným) a existencie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním (úkonom) a vznikom škody. Odvolací súd na tento záver, ktorý má logickú postupnosť, poukazuje, a v celom rozsahu sa s ním aj stotožňuje.

16. Podľa § 192 ods. 1 Zákonníka práce zamestnávateľ zodpovedá zamestnancovi za škodu, ktorá vznikla zamestnancovi porušením právnych povinností alebo úmyselným konaním proti dobrým mravom pri plnení pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s ním.

17. Podľa § 231 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2010 (ďalej „Zákon o sociálnom poistení“), zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti pred vznikom týchto poistení najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca podľa § 4 ods. 1 najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) až c).

18. Podľa § 109 ods. 1 a 2 Zákona o sociálnom poistení nárok na nemocenskú dávku, dôchodkovú dávku, úrazovú dávku, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti (ďalej len "dávka") vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak. Nárok na dávku zamestnanca nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na úrazové poistenie, poistné na garančné poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti. (2) Nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku, splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

19. V ustanovení § 192 Zákonník práce upravuje prípady všeobecnej zodpovednosti zamestnávateľa za škodu, ktorá vznikla zamestnancovi. Všeobecná zodpovednosť zamestnávateľa za škodu sa aplikuje na princípe subsidiarity, t.j. prichádza do úvahy len vtedy, ak nie sú naplnené predpoklady niektorého z prípadov osobitnej zodpovednosti zamestnávateľa uvedených v ustanoveniach § 193, § 194 a § 195 Zákonníka práce.

20. Zamestnanca zaťažuje dôkazné bremeno preukázať všetky predpoklady vzniku nároku zo zodpovednosti za škodu, ktoré musia byť splnené kumulatívne, a to a) protiprávne konanie na strane zamestnávateľa: 1. porušenie právnych povinností, 2. úmyselné konanie proti dobrým mravom alebo 3. porušenie povinností zamestnancom, ktorý konal v rámci plnenia úloh zamestnávateľa, b) vznik škody u zamestnanca, c) príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom a vznikom

škody. Všeobecná zodpovednosť zamestnávateľa je príkladom tzv. objektívnej zodpovednosti, v prípade ktorej sa nevyžaduje zavinenie. Naplnenie okolností jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu zamestnávateľa je dostatočné na to, aby bola založená zodpovednosť zamestnávateľa so všetkými právnymi následkami. Jedinou výnimkou je prípad zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú úmyselným konaním proti dobrým mravom, keď sa vyžaduje preukázanie úmyselného konania odporujúceho dobrým mravom. Z ustanovenia ods. 1 a 2 vyplýva, že všeobecná zodpovednosť zamestnávateľa za škodu zamestnanca zahŕňa tri relatívne samostatné skutkové podstaty zodpovednostného vzťahu, ktoré sa odlišujú v náležitostiach jednotlivých predpokladov zodpovednosti za škodu. Pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením právnych povinností a zodpovednosti za škodu spôsobenú úmyselným konaním proti dobrým mravom sa spoločne vyžaduje, aby škoda zamestnancovi vznikla pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním. Subjekt škodcu pre tieto dve skutkové podstaty nie je rozhodujúci. Môže ním byť fyzická osoba zamestnávateľ, štatutárny orgán zamestnávateľa, vedúci zamestnanec alebo iní zamestnanci, no môže ním byť aj tretia osoba. Pre založenie zodpovednosti za škodu spôsobenú úmyselným konaním proti dobrým mravom je na rozdiel od zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením právnych povinností nevyhnutné, aby konanie škodcu dosahovalo taký stupeň závažnosti, že u škodcu je vo vzťahu k dosahovanému výsledku preukázané úmyselné konanie odporujúce dobrým mravom.

21. Podľa tvrdení žalobcu spočíva protiprávne konanie žalovaného vo vzťahu k nemu v daní neplatnej výpovede, v neprideľovaní práce, v odhlásení zo Sociálnej poisťovne, resp. v neplatení odvodov, pričom je (protiprávne konanie žalovaného) v príčinnej súvislosti so vznikom škody, ktorá podľa žalobcu spočíva v nevyplatených nemocenských dávkach za obdobie od 21.9.2009 do 18.10.2009 a za obdobie od 2.2.2010 do 19.8.2010.

22. V právnej teórii sa vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi protiprávnym konaním a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Ako už bolo uvedené vyššie, otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach; vyriešenie tejto otázky preto nemožno uložiť znalcovi (ten môže poskytnúť len odborné podklady, z ktorých súd pri zisťovaní skutkového stavu veci vychádza). Právnym posúdením je vymedzenie, medzi ako ujmu (ako následkom) a ako skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmu poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Prítom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. 6. 2010, sp. zn. 5 Cdo 126/2009).

23. Odvolací súd konštatuje, že zamestnanec si síce proti zamestnávateľovi môže uplatniť aj nárok na náhradu škody podľa všeobecných ustanovení o náhrade škody (§ 192 Zákonníka práce), ak mu v dôsledku neplatného rozviazania pracovného pomeru vznikla škoda, avšak v prejednávanej veci danie výpovede samo o sebe nebolo priamou príčinou, t.j. nevyvolalo bezprostredne vznik škody (majetkovej ujmy žalobcu) spočívajúcej v nevyplatených nemocenských dávkach. Ak dal žalovaný žalobcovi výpoveď, následne postupoval celkom opodstatnene v súlade s ust. § 231 ods. 1 písm. b) bod 1 Zákona o sociálnom poistení, keďže považoval výpoveď za platnú, a odhlásil žalobcu zo Sociálnej poisťovne. Odhlásenie žalobcu zo Sociálnej poisťovne teda nebolo porušením právnych povinností žalovaným. Pokiaľ ide o nesplnenie povinnosti žalovaného ako zamestnávateľa platiť a odvádzať za žalobcu poistné na nemocenské poistenie, toto jeho porušenie právnej povinnosti takisto nevyvolalo

následok - vznik škody (nespôsobilu stratu nároku, resp. nevyplatenie nemocenskej dávky žalobcovi), keďže nemalo vplyv na nárok žalobcu na nemocenskú dávku, ktorý nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poisťné na nemocenské poistenie (§ 109 ods. 1 a 2 Zákona o sociálnom poistení). Napokon tvrdenie žalobcu, že žalovaný konal protiprávne tým, že mu po jeho oznámení, že trvá na tom, aby ho žalovaný naďalej zamestnával, tento neprideloval prácu, nie je v príčinnej súvislosti so žalobcom tvrdenou škodou, keďže nepridelovaním práce nemohla žalobcovi vzniknúť škoda v podobe nevyplatených nemocenských dávok, teda dávok, na ktoré vzniká nárok počas práceneschopnosti zamestnanca.

24. V konaní bolo nesporné, že žalobca porušil svoje povinnosti tým, že bez zbytočného odkladu neupovedomil žalovaného ako zamestnávateľa o prekážke v práci a o jej predpokladanom trvaní (§144 ods. 1 Zákonníka práce) a nepredložil žalovanému potvrdenie o svojej dočasnej pracovnej neschopnosti v rozhodnom období, za ktoré požaduje náhradu škody spočívajúcu v nevyplatení nemocenských dávok Sociálnou poisťovňou, ktorým by túto osobnú prekážku v práci a jej trvanie preukázal (§ 144 ods. 2 Zákonníka práce). Podľa názoru odvolacieho súdu prípadná škoda žalobcovi nevznikla jeho odhlásením zo Sociálnej poisťovne, ale nesplnením si jeho oznamovacej povinnosti vo vzťahu k žalovanému ako zamestnávateľovi v zmysle ust. § 144 Zákonníka práce, a to bez zbytočného odkladu odkedy sa dozvedel o tejto prekážke v práci. Navyše potvrdenie o svojej dočasnej pracovnej neschopnosti v období od 12.11.2008 do 18.10.2009 žalobca predložil svojmu predchádzajúcemu zamestnávateľovi spoločnosti Argus, spol. s r.o., ktorej zamestnancom bol v období od 25.7.2006 do 15.11.2008, pričom od 12.11.2008 do 20.9.2009 poberal na tomto základe nemocenské dávky, ktoré neboli od 21.9.2009 do 18.10.2009 vyplácané z dôvodu skončenia podporného obdobia, a teda nie v dôsledku vytýkaného protiprávneho konania žalovaného.

25. Skutočnosť, že poisťencovi zanikne pracovný pomer v čase dočasnej pracovnej neschopnosti, neznamená, že mu skončí súčasne aj poberanie nemocenského. Vplyv na nárok a výplatu nemocenského ukončenie pracovného pomeru nemá. Ak poisťencovi vznikol nárok na nemocenské z povinného nemocenského poistenia zamestnanca a po ukončení pracovného pomeru pretrvávajú dôvody práceneschopnosti, Sociálna poisťovňa mu vypláca nemocenské až do ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti alebo do uplynutia podporného obdobia (t.j. až do ukončenia 52. týždňa od začiatku práceneschopnosti). Nárok na výplatu nemocenských dávok za obdobie od 21.9.2009 do 18.10.2009 preto žalobcovi nevznikol, z ktorého dôvodu mu za toto obdobie nemohla vzniknúť ani ním tvrdená škoda.

26. Pokiaľ ide o nárok na náhradu škody spočívajúcej v nevyplatených nemocenských dávkach za obdobie od 2.2.2010 do 19.8.2010, t.j. počas práceneschopnosti žalobcu od 7.1.2010 do 19.8.2010, odvolací súd konštatuje, že žalobca porušil svoju povinnosť aj vo vzťahu k Sociálnej poisťovni, keď jej ku dňu 10.1.2013 nedoručil žiadosť o nemocenské, ktorej podanie je jednou zo zákonných podmienok vzniku nároku na výplatu nemocenskej dávky (§ 109 Zákona o sociálnom poistení). Ako uviedol súd prvej inštancie, žalobca nepreukázal, resp. ani netvrdil, že by o priznanie a vyplatenie dávky Sociálnu poisťovňu požiadal po uvedenom dátume. Navyše žalobca bol od 19.10.2009 do 9.7.2011 evidovaný v evidencii nezamestnaných na ÚPSVaR, ktorému (úradu) túto skutočnosť (práceneschopnosť) aj oznámil. Počas tejto jeho práceneschopnosti mu nemohli byť vyplácané súbežne nemocenské dávky aj dávky v nezamestnanosti.

27. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že vznik škody spočívajúcej v nevyplatených nemocenských dávkach žalobcovi za obdobie od 21.9.2009 do 18.10.2009, ktoré mu neboli vyplatené pre neexistenciu nároku na nemocenskú dávku z dôvodu uplynutia podporného obdobia, ani za obdobie od 2.2.2010 do 19.8.2010, keď si bez zbytočného odkladu nesplnil oznamovaciu povinnosť vo vzťahu k žalovanému, t.j. nepredložil oznámenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, resp. vo vzťahu k Sociálnej poisťovni, ktorej nepredložil žiadosť o nemocenské, nie je v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného. Z uvedeného dôvodu žalobcovi nárok zo zodpovednosti za škodu voči žalovanému nevznikol.

28. Odvolací súd námietky žalobcu ohľadne existencie protiprávneho konania žalovaného a príčinnej súvislosti medzi jeho protiprávnym konaním a vznikom škody z vyššie uvedených dôvodov nepovažuje za opodstatnené, súd prvej inštancie vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nárok na zaplatenie náhrady škody v podobe nevyplatených nemocenských dávok správne posúdil, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok v jeho zamietavom výroku vo veci samej, ako aj v súvisiacom výroku o trovách

konania, ktorý má základ v pomernom procesnom úspechu žalovaného v spore, podľa ust. § 378 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. Podľa ust. § 396 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

30. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. V odvolacom konaní mal žalovaný plný procesný úspech, a preto mu v súlade s citovaným ust. § 255 ods. 1 CSP vzniklo právo na 100% náhradu trov odvolacieho konania.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 CSP).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred

diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP)